

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מזכירות אקדמית
המרכז ללימודים קדם אקדמיים
תשע"ג (2012-2013)

מכינה למדעי הרוח והחברה
תשע"ג

שם קורס בעברית: מיומנויות החשיבה והכתיבה האקדמית
שם קורס באנגלית: Thinking skills and academic writing

מס' קורס: 549-5-123, 549-5-132

אופן הוראה: שיעור

מספר שעות 6 ש"ש

שם מורה: גב' שולי כהן, גב' רות סקר

סוג מקצוע: חובה

ציון סמסטר ב' (מבחן משותף)	ציון סמסטר א' (מבחן פנימי)	
70%	30%	
40% ציון מבחן	15% ציון מבחן	כתיבה אקדמית - 60%
5% ציון על תרגול שוטף		
20% ציון מבחן/עבודה	10% ציון מבחן	ספרות - 40%
5% ציון על תרגול שוטף	5% ציון על תרגול שוטף	

ציון כתיבה אקדמית מהווה 60% מכלל הציון הסופי 100% המורכב מכתיבה אקדמית (60%) ומספרות (40%)

קורס כתיבה אקדמית – 3 ש"ש

סמסטר א - תכנים

- מיומנויות קריאה – פעולות טרום קריאה, הכרת סוגי טקסטים, עמידה על רעיון מרכזי.
- קריאה ביקורתית – בחינת השימוש הנכון בדוגמאות, ההבחנה בין עובדות ועמדות, הסדר ההירארכי בין ענייני המאמר השונים והעקיבות הרעיונית.
- מבנה הפסקה – בחינת הקשר בין הרעיון לדרכי הפיתוח שלו. סוגי פסקות: עמדה / דיון וטיעונים; הדגמה; השוואה; בעיה ודרכי פתרון; תופעה וניתוחה.
- דרכים לסיכום מאמר – תרשים, תמצית, ראשי פרקים, ריכוז מידע בטבלה.
- לשון – כללי הפיסוק, מילות קישור ליחס סיבתי (סיבה ותוצאה, תנאי, וויתור), לתוספת ולניגוד.

סמסטר ב - תכנים

- שילוב ומיזוג מאמרים
- רכיבי העבודה הסמינריונית – כתיבת מבוא וסיום, כללי הרישום הביבליוגרפי, רישום הערות שוליים
- העשרה לשונית – אוצר מילים, ניבים, מילות קישור ברמה גבוהה יותר (קל וחומר, אם לא כן, יתר על כן כו')
- ההגדרה

• מטלות/דרישות הקורס :

תרגול שוטף – מטלות כיתתיות שבועיות; עבודות מסכמות.

מבחן סמסטר א

מאמר בהיקף של 1500 מילים [מכתב עת מדעי-פופולארי]
א. סיכום הטקסט באחת מן הדרכים שנלמדו [תמצית / ראשי פרקים / רישום גרפי / טבלת השוואה/מיון]. 60%
חלוקת הציון: 20% מיצוי מדויק, 35% מבנה וקטיגוריזציות נכונות, 5% ניסוח.
ב. שאלת הבנה שהתשובה עליה תהיה במבנה של פסקה שלמה [עד 100 מילים]. 40% חלוקת הציון: 25% תוכן [העמקה + כתיבה לעניין]; 10% מבנה [ארגון, ביטויי התייחסות, קישוריות]; 5% ניסוח [לשון – תחביר, דקדוק, עושר לשוני, דיוק]

מבחן סמסטר ב

- שילוב מידע משני מקורות בנושא אחד [ייתכן שאחד המקורות ינתן מראש]. אורך שני המקורות יחדיו כ- 2500 מילים.
המטלה: שתי שאלות כתיבה.
1. שאלה המתבססת על מיזוג מידע (אינטגרציה) ומבקשת להוכיח הבנה ומיצוי. [היקף הפסקה ישתקף ברמת מיצוי המידע בה]. 35%
  2. שני נושאים. מתוכם אחד לבחירה. כתיבת קטע בהיקף של כעמוד [350 עד 500 מילים] במבנה שלם [פתיחה, פיתוח (בלי דרישה לדגם מסוים!) וסיום]. 65%

קורס ספרות 3 ש"ש

מטרת הקורס:

- א. להפגיש את הסטודנטים עם מדגם של יצירות ספרותיות ישראליות (שירה, פואמה, הסיפור הקצר, רומאן ודרמה)
- ב. להכיר מונחי יסוד, תוכן ומבנה של היצירות ואת השימוש באמצעים אומנותיים (פיגורטיביים ומצלולים).
- ג. להתוודע, באמצעות למידת היצירות, אל ה"אני" האישי והקולקטיבי, להתעמת עם בעיות של זהות ישראלית.

• נושאי הקורס :

1. שירה

- א. שירת ימי הביניים (מבחר מתוך רבי יהודה הלוי, רבי משה אבן עזרא, רבי שמואל אבן-גבירול).
  - ב. שירת ביאליק
  - ג. שירת המאה ה-20
- מהמחצית הראשונה של המאה (רחל, לאה גולדברג, אורי צבי גרינברג, נתן אלתרמן)

2. מהמחצית השנייה של המאה (יהודה עמיחי, זלדה, דליה רביקוביץ, חיים גורי, דן פגיס).

דרמה

חפץ – חנוך לוין

3. רומן עברי

חצוצרה בוודאי – סמי מיכאל.

4. הסיפור הקצר

מבחר מתוך הסיפור הישראלי הקצר משנות השישים ועד שנות התשעים (דוד גרוסמן, א.ב. יהושע, שולמית לפיד, סביון ליברכט, דן בניה-סרי, עמוס עוז).

5. מושגים ומונחים ספרותיים הרלוונטיים לשירה ולפרוזה.

• ביבליוגרפיה:

1. מונחון לספרות – מט"ח, הוצאת משרד החינוך.
2. משולחן הניתוחים הספרותיים, פרה אלי, הוצאת בית – הלחמי 2003
3. מדריך לבגרות בספרות של משרד החינוך, מיקוד לספרות, קיץ 2009.
4. לכסיקון הספרות העברית החדשה עורך אחראי יוסף גלרון, גולדשלגר 2008
5. אתר המכון לתרגול ספרות עברית
6. רינה צדקה ראה שמש ספר לימוד לשירה העברית בימי הביניים הוצאת רכס 1988

חומר לימוד נוסף יימסר לסטודנטים במהלך הקורס.

